

Vocabulary and ideology: the social marking of the words

Lect. univ. dr. Valeriu Bălțeanu
Universitatea "Dunărea de Jos" din Galați

Resumé: Notre ouvrage concerne la recherche du lexique roumain dans la presse philologique; ou va analyser de divers aspects concernant le marquage social des mots et la manière dont il était aperçu pendant la période communiste.

Mots-clés: lexic, stylistics, language power, censorship

A research, on the way in which the discussions on lexical problems were reflected in the philological media in our early period of communism, wasn't achieved. We try to offer some guidelines in this direction, relying on articles published in "Cum vorbim", appeared between 1949-1952; to note that this journal was then the only Romanian philological publication accessible to a general public. We referred to this publication in another article, in which we had in mind only the Mitofolk vocabulary presented and analyzed in the magazine.

Let's say that the magazine also focused on other vocabulary problems: the main fund of words, neologisms, toponyms, Romanian etymology of words, their semantic evolution, etc. The political lexicon had an important place; our analysis aims the social bookmark of the Romanian words, in the opinion of the researchers in the 50's. We will mostly rely on extracts from articles of that time, for those who are interested in understanding a certain "style" characteristic of that period.

In 1952, the last year of appearance of the magazine "Cum vorbim," it was published the article "Clasele sociale și limba", signed by Lucia Wald; this article reported a change of perspective in the theory and analysis of the linguistic material, after years in which dominant was a conception based on class struggle ideology:

„O mică parte din cuvintele colorate de clase rămân, se mențin în limbă dar numai după ce, în prealabil și-au pierdut culoarea de clasă... Analiza altor exemple ne duce la aceeași concluzie. Rolul cuvintelor și expresiilor de clasă este cu totul neînsemnat în istoria unei limbi. Cea mai mare parte a lor sunt sortite dispariției. Cele care rămân, foarte puține la număr, se mențin tocmai pentru că și-au pierdut culoarea de clasă devenind termeni folosiți în limba comună” („Cum vorbim”, 1/1952, p. 4).

It is understood that such an article not only reflects the author's conception, but also a change occurring in certain linguistic concepts of those times, in which nothing could escape the Communist Party control. Let's note, however, that the change mentioned above was difficult to impose, both specialists as well as readers of linguistics journals after 1952, continued to be tributary to the old conceptions for years. Proof in this sense there are some articles published in the magazine mentioned above, after January 1952; we will focus on the situation prior to the appearance date of the article "Clasele sociale și limba". Valuable information is given by the author of the article which refers, in its initial part, to the older concepts:

„clasele influențează limba, introduc în limbă cuvintele și expresiile lor specifice și uneori înțeleg în mod diferit unele și aceleași cuvinte și expresii” (*Ibidem*, p. 2).

It even offers some examples:

„Disprețul pentru exploatați, în deosebi pentru sclavi se vădește și în faptul că atât în limba latină cât și în cea greacă sclavul era desemnat printr-un cuvânt de gen neutru (lat. *manciptum*, gr. *andrapodon*) fiind considerat un obiect”.

„Expresii specifice claselor s-au cristalizat în proverbe. Este destul de ușor să vedem categoriile sociale care le-au produs. Într-o expresie ca *nici salcia pom, nici mojiul om* clasa exploatatoare vrea să eternizeze drepturile ei de stăpânire”.

„În limba română cuvântul *boier* are două semnificații opuse: el desemnează pe cei care dețineau puterea politică la noi, în perioada feudală, dar în gura poporului el înseamnă și „om leneș”, care nu face nimic” (*Idem*).

The sociologizing vision of the language leads to the inevitable exaggerations:

„S-a văzut până acum influența claselor în semantică. Ea se manifestă însă și în modul de alegere a cuvintelor, în preferința pentru anumite cuvinte și expresii, în atitudinea față de neologisme”.

„N.I. Marr și elevii lui considerau cuvintele colorate de clase ca bază a vocabularului. Ei mergeau chiar mai departe, afirmând că și în structura gramaticală și în fondul limbii este vizibilă coloratura de clasă” (*Ibidem*, p. 2).

A self-critical note completes the picture:

„Și noi, sub influența noii teorii a limbii am căutat în revista noastră să analizăm în deosebi astfel de cuvinte și expresii, neglijând problemele mai importante, studiul gramaticii și al vocabularului în genere” (*Idem*).

It should be noted that the author of the article knew very well that, in essence, Romanian lexical material had been subjected for years to a relentless analysis from the perspective of what was then called "the new theory of language", in fact, a socializing and vulgarizing Marxist approach. Let's see some examples offered by the magazine in question.

We chose the articles on the words *sarcină*, *mișel*, *a avea*, *obraznic*; they are enlightening. The word *sarcină* had originally meant "povară" and, according to the article's author, „în epoca burghezo-moșierească oglindea rușinoasa animalizare a omului în procesul muncii exploatare” („Cum vorbim”, 4/1949, p. 14); the same word had suffered in the communist period a real semantic "innobilare" through its use in combinations such as " *sarcină de partid*, *sarcină de frunte* ", etc.

Mișel had in the beginning the meaning of "foarte sărac, nenorocit" reaching at today's meaning of "rău, necinstit, trădător, ticălos, netrebnic", as found in CV V. Byck, 11-12/1950, p.26. How did this semantic evolution occur? Very simple: when poor people began to fight for their rights, poor man „a devenit pentru boier un om supărător, primejdios, un om în care boierul nu putea avea încredere, un om care îi inspira groază” (*Idem*).

In Al. Graur's opinion (CV 4-1952, p.43) the verb "*a avea*" has some very interesting implications in terms of sociolinguistics. It was agreed that in the primitive commune period in European languages there weren't verbs like that one. Words with the same meaning as "*a avea*" developed after the verbs with meanings like „a apuca”, „a înhăța”. The author's conclusion: „Acest fapt arată destul de clar modul în care s-a format proprietatea particulară”. The end of the article is illuminating:

„Societatea împărțită în clase antagonice făcând un ideal din proprietatea particulară a dezvoltat la maximum folosirea verbului *a avea*, exponent al ideii de proprietate”.

Analyzing the semantic product developments in the case of the noun *obraznic*, researcher Liliana Grecu brings up the following conclusions:

„Cuvântul *obraznic* cu sensul de „sfios” derivă din *obraz* „pudoare”, *obraznic* însemnând deci „cu obraz, cu rușine”. Circulația acestuia în limba de la țară și absența din textele literare arată că dezvoltarea lui a avut loc în lumea celor exploatați” (CV, 2/1950, p. 48).

„Dimpotrivă *obraznic* din limba comună, cu sensul de „prea îndrăzneț, nerușinat” a luat naștere în clasele exploatare; el oglindește atitudinea acestor clase față de pornirea la revoltă, față de voința de dezrobire a celor exploatați” (*Idem*).

We could give other examples in the direction mentioned above; many of them are hiding behind the echoes of the communist principle of class struggle.

Articles like those presented by us weren't made just to realize some things; in order to notice other facets of the problem we will rely on other materials offered by the magazine „Cum vorbim”.

We looked at an article on the word *codoș* (pimp) (CV from 0.11 to 12 / 1950, p.55) in which is mentioned at one point that is "a Turkish word," one of the many dirty words taken from the Turks and it meant from the beginning "pimp". The end of the article is slightly comical: „Cuvântul va dispărea însă mult mai greu decât codoșii!”

Another article draws attention to words borrowed from French (CV, 8 / 1949, p.6), called "impaired neologisms": *madam, musiu, comersant, șanteză etc.* To notice is one of the views expressed in this article:

„Chiar dacă acestea nu exprimă un sens dezonorant, totuși nu se atribuie decât persoanelor pentru care nu ai prea multă considerație”.

Within these items (we could find other examples) the authors are not satisfied merely to draw attention to lexical issues, but also suggests a certain attitude, a certain behavior for the speakers concerning the words discussed; veiled, it is suggested the need to eliminate from the vocabulary of such words: the working people, the proletarians of that time could not have been pimps, nor treated with disrespect!

Another category of items is not pleased with just suggestions, let's see such examples. One reader from Vaslui suggests „să nu mai zicem *bogdaproste* ci *bodaproste*”. The editorial review response is trenchantly:

„Noi însă – cei care construim socialismul firește – nu mai zicem nici cu *g*, nici fără *g* și nu-i pagubă, ba dimpotrivă” (CV, 2/1950, p. 35).

To remember that *bogdaproste* is part of the ritual lexicon and during the communist period magical or religious elements of magical terminology have been subjected to numerous prohibitions in the Romanian press.

Another word subject to ban was *domn* (*Ibidem*, p. 37), derived from the Latin "dominus", the name of slave owner. The conclusion of the article:

„Proletariatul desființând exploatarea, domnia și cuvântul *domn* nu-și mai au rostul”.

The editorial review forgets that the noun *domn* had also the meaning of „voievod” and with it should also have been banned the words like *dumneata, dumneavoastră etc.*

These articles show a more determined attitude of the editorial, the clear prohibition against the use of lexical items on ideological grounds.

The articles that appeared in the 50s, in "Cum vorbim", the only philological magazine dedicated to the general public, have established models for many researchers, for ordinary readers and they have contributed in some measure to the formation of their vision in the linguistic phenomena; and the results were quick to defend.

A wide debate was led by the use of the word *noroc* in various greetings; the contributors to the magazine who had a negative attitude towards those greetings started the debate. Moreover, they are harshly criticized those who still use such greetings:

„Cu o asemenea idee nu putem să ne împăcăm în era socialismului chiar dacă nu considerăm norocul de esență divină, ci credem că împrejurările materiale se pot potrivi în așa fel încât să-ți meargă prost sau bine. În ceea ce privește larga răspândire a acestui salut ea nu trebuie să ne sperie” (CV, 2/1950, p. 24).

This time also readers had no delayed reactions:

„Nu știm dacă salutul *Noroc!* este oficial, nici nu știm de unde și când a luat maștere. După mine este total ne la locul lui într-o țară în care stăpân pe destin este poporul. Eu aș propune ca în locul lui *Noroc!* să introducem cuvântul *Pace*.”

Another reader, another solution:

„Propun următorul salut: *tot înainte*, didactic prin faptul că se referă la o mișcare perpetuă cu toate caracteristicile unei mișcări didactice”.

When, in late 1952, a reader, Th. Trapcea, maybe the same person with the future linguist from Timisoara, „cere să luăm atitudine împotriva salutului *Noroc bun!*, the editorial review has finally a normal reaction:

„salutul *Noroc!* și *Noroc bun!* nu e considerat de cei care îl folosesc ca o expresie a unei fatalități sau a misticismului religios” (CV, 4/1952, p. 48).

Also the end of this article is enlightening:

„Pe bună dreptate a și fost criticată redacția revistei pentru că a vulgarizat marxismul, ocupându-se de această problemă” (*Idem*).

With reference to the word *nobil*, a reader ruled against „întrebuințării epitetului decăzut *nobil*” (noble sense) (sentiment nobil) pentru că el a fost pus în circulație de nobilimea feudală” (CV, 11-12/1952, p. 51). The editor's response put things into their place:

„Faptele citate de dumneavoastră sunt juste, cuvântul se păstrează totuși din cauză că și-a pierdut semnificația de clasă, ajungând să exprime o noțiune apropiată de „măreț, înalt, frumos”.

So, readers, trained in the spirit of totalitarian ideology, come to put in a fix even the ones that they have instilled with their communist ideas!

Our paper has not proposed a comprehensive approach of the issue in question. It is clear that a number of observations from the magazine mentioned by us are generally correct. Many others reflect the pressure of the totalitarian ideology on the linguistic research. One can also observe a thing: we can not talk about the communist period, in general, since it could be noted, even within this period, that there are moments of discontinuity that mark changes more or less important in terms of communist ideology.

Bibliography:

- „Cum vorbim”, revistă pentru studiul și explicarea limbii, București, 1949-1952 (abreviat CV)
- Dimitrescu, Florica, *Dicționar de cuvinte recente*, Ed. Albatros, București, 1982
- Georgescu, Vlad, *Politică și istorie*, Humanitas, București, 1998
- Stoichițoiu, Ichim, Adriana, *Vocabularul limbii române actuale*, ALL, București, 2000
- Ștefănescu, Călin Bogdan, *10 ani de umor negru românesc*, Ed. Paideia, București, 1991